

Giliet de Florejacs

imatges, impressions i reflexions tecnorurals en clau neosegarreta

Cenotafi 2.0

JUL. 11

Publicat per: **Giliet de Florejacs**

L'Antonieta va tancar amb cura la reixa de ferro del fossar. A mode de comiat, els eixos de les frontisses varen emetre un plany rogallós. Va córrer el forrellat i va baixar lentament per l'escala de pedra que, per un lateral de l'església de Sant Miquel, comunica el cementiri amb la carretera que uneix Torà i Solsona. Instants abans havia deixat un ramet de clavells rojos sobre la llosa de pedra de la tomba d'en Rogeli. Feia ja més de trenta anys que una infausta baixada i uns bocois mal lligats s'havien endut el seu espòs, traginer d'ofici. Des d'aleshores, cada dissabte li duia un pomet de flors que, el dia abans, havia comprat al mercat de la seva vila.

Aquell matí de desembre la boira era ben espessa i el gebre ho cobria tot, fet que l'obligà a avançar ben a poc a poc. Un bastó de freixe l'ajudava a mantenir el cada cop més precari equilibri d'un cos que, ben entrat en la setena dècada d'existència, li responia amb garreperia. Ja feia força anys que no es veia amb cor de recórrer a peu els escassos tres quilòmetres que separen Fontanet de Torà i havia d'afanyar-se si no volia perdre el cotxe de línia que baixant de Solsona s'aturava en aquell punt per portar-la de tornada.

Passet a passet, avançava per sota del ràfec de la porxada de l'església, quan va sentir la remor del cotxe aproximant-se. No el podia veure, ja que la bromada amb prou feines li permetia llucar-se la punta del nas, però el brunzit del motor era inconfusible. Prudent de mena, no volia fer esperar l'amable xofer que cada dissabte la recollia en aquell punt, per la qual cosa va mirar d'alleugerir les camades. Era a punt d'arribar al pedrís on solia esperar l'aturada del cotxe quan, d'un patac, en posar el peu dret sobre un roc gebrat, va relliscar i, incapaç de frenar l'avenç sobtat del seu cos, va perdre l'equilibri i va rodolar pel terra fins anar a espetegar al bell mig de la carretera. Adolorida per la caiguda, va alçar el cap tractant de guaitar on havia anat a parar el bastó. En aquell instant, del mig de la boira, va emergir una gran massa encapçalada per dos llums groguencs que li van caure a sobre...

From: Xavi

Sent: 17/6/11, 18:55

Mail to: Maria, David, Jaume, Josep M

Us passo un parell de fotos d'una pedra que he vist a l'antiga Ctra. de Torà a Solsona (km 3) per si creieu que és interessant. Suposo que no deu ser gran cosa, però per si de cas... Per a mi, que no soc del ram, m'ha sobtat veure-la tirada.

From: Maria

Sent: 18/6/11, 01:42

Mail to: Xavi, David, Jaume, Josep M

Per la utilització del tipus de creu gravada a la pedra, que no respon a la creativitat del picapedrer, sinó que està feta utilitzant una plantilla industrial que certament reproduïen encara ara molts marbristes en les làpides funeràries de cementiri sembla una làpida sepulcral d'algú que es va morir als 73 anys. Potser d'algun cementiri rural desafectat?

From: Jaume

Sent: 18/6/11, 20:21

Mail to: Maria, Xavi, David, Josep M

Crec que és una pedra en memòria d'algú que va morir en aquest lloc, possiblement de mort violenta (uns saltejadors, un llamp...); del mateix estil n'hi ha al camí del Llor a Tarroja o -segur que l'has vist centenars d'ocasions-, al camí d'accés sud de Guissona. És l'antecedent de les tètriques flors de plàstic habituals en revolts de carreteres...

From: David

Sent: 18/6/11, 21:50

Mail to: Jaume, Maria, Xavi, Josep M

Jo m'he estat mirant la pedra, i faré una proposta alternativa, molt relacionada, amb tot, amb la plantejada per la Maria. Centrat l'atenció en el monòlit, dos aspectes criden l'atenció. En primer lloc, la perforació superior, que devia servir per allotjar-hi quelcom, probablement una creu metàl·lica. La segona, i al meu parer més important, és la primera línia del camp epigràfic. Malauradament, se n'ha conservat tan sols una part, la dreta, on hi trobem una paraula de la qual identifiquem les primeres síl·labes, però no pas com finalitza: "muri(..)". La segona línia podria fer referència al nom de la persona, un nom que acabaria en -ONIA, possiblement femení... (ANTONIA?). Potser la "A" que segueix a continuació podria ser l'inici del cognom, que podria estar partit entre el final d'aquesta segona línia i l'inici de la tercera, i el qual podria, per tant, acabar en -ICH. El que segueix sembla més evident: "a la edad de 73 años" (repartit entre el final de la 3ª línia i el conjunt de la 4^a).

Algú té constància d'alguna ANTONIA A***ICH que morí per aquelles contrades?

From: Maria

Sent: 19/6/11, 13:50

Mail to: Jaume, David, Xavi, Josep M

Estic molt d'acord amb les darreres aportacions i rectifico la meua. De fet, "làpida sepulcral" és el primer que em va venir al cap i no vaig caure (tampoc em vaig parar a pensar-hi) que podia ser, amb tota seguretat, un monòlit d'aquells que certament se solien veure abans per les carreteres per commemorar la mort d'algú en aquell indret (i que al final van acabar prohibint perquè distreien l'atenció dels conductors).

From: Josep M

Sent: 19/6/11, 14:02

Mail to: Jaume, David, Xavi, Maria

Pel punt quilomètric sembla prop de Fontanet. A la foto, darrera la pedra inscrita n'hi ha un altra que deu ser el peu de la primera. Ja preguntaré a mon pare si en sap res d'una tal ANTONIA ARGERICH.

From: David

Sent: 19/6/11, 12:20

Mail to: Jaume, Maria, Xavi, Josep M

Senyores, senyors... C'est fini. O, en la versió "nostrada", tema "sanjat":

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1933/12/06/pagina-21/33182244/pdf.html>
(<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1933/12/06/pagina-21/33182244/pdf.html>)

- - -

"Antònia Argerich Ribalta, Antònia Argerich Ribalta, Antònia..."

L'Antonieta va recuperar la consciència. Un seguit de veus la cridaven pel seu nom sencer, com quan el mestre passava llista a l'escola, seixanta anys enrere. No obstant, aquelles veus no sonaven com la del senyor mestre: eren cinc veus diferents, la majoria amb accent foraster, que no havia mai escoltat abans... Va obrir els ulls i, com un llamp, li va venir al cap la imatge del cotxe de línia tirant-se-li al damunt. No obstant, no hi havia ni rastre del vehicle i la boira s'havia dissolt sobtadament. A pocs metres d'on jeia, reposava el seu bastó, però, sense necessitat de recollir-lo, va alçar-se de terra i va caminar fins el voral del camí on instants abans havien espetegat els seus vells ossos. D'entre mig dels matolls, va descobrir una revellida pedra sobre la que mai havia parat atenció, però que li seria útil per assegurar-se uns moments mentre posava en ordre el seus pensaments. S'hi va acomodar, ignorant-ne les desgastades lletres que figuraven a la seva part frontal, i va trobar a faltar –això sí– el cruixit habitual de les articulacions dels genolls. De sobte, del cantó de la carretera d'Ardèvol, una fressa va fer-li girar l'esguard... Lentament, enfilant vers on era ella, avançava una tartana tirada per una mula. Quan el vehicle es va aturar al seu costat, va fregar-se repetidament els ulls amb el puny de la camisa per convèncer-se que els sentits no la traïen: la tartana, abillada amb un tendal blanc i dues rengles de seients entapissats d'un vermell que resplendia de netedat, era menada per en Rogeli...

"Ja era hora, Antonieta, que et decidissis a venir! Vinga, puja, que se'ns fa tard" – li digué, atansant-li una mà perquè posés un peu a l'estrep i s'assegués al seu costat al capçal del carro. Ella no va dubtar i, amb una agilitat pròpia dels seus anys de joventut, d'un bot va ocupar el lloc al costat de seu espòs... De seguida, la mula va arrencar a caminar costa amunt, deixant enrere la silenciosa silueta de l'església de Fontanet.

- - -

“El auto que hace el servicio de viajeros entre Solsona y Torà, arrolló el otro día a una mujer llamada Antonia Argerich Ribalta, dejándola muerta en el acto. Por este Juzgado se instruye el correspondiente sumario.”

(<https://giliet.wordpress.com/wp-content/uploads/2011/07/cenotafi.jpg>).

About Giliet de Florejacs

polifacètic neosegarreta, posturbanita, filoruralitzant, jurisconsult, multiactivista, incontinent, paraintel·lectual, proposicionat, barrinador, vagarejador, ecocarlista autogestionari i rutilant exexcel·lentíssim
[View all posts by Giliet de Florejacs](#) »

Posted on 11 Juliol 2011, in [Patrimoni](#) and tagged [Antonia Argerich](#), [cenotafi](#), [Fontanet](#). Bookmark the [permalink](#). [1 comentari](#).

- **Deixa un comentari**

- **Comments 1**

lo petit de cal fuster de Freixenet | 12 Juliol 2011 a les 1:13 PM

vet aquí que quan m'atanso en aquell indret amb cotxe, en dies de boira, em sembla veure aparèixer enmig de les bromes, a la carretera, una tartana misteriosa; quan s'acosta i sembla que s'ha de veure més clar, una glopada de boira la fa desaparèixer